

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЧЕКАН О. І. Теоретико-методологічні аспекти освітнього процесу сучасного дошкільника з ООП	211
ЧЕКАН О. І., ДОЧИНЕЦЬ Г. Д., ВОВЧОК В. М. Ігрова діяльність як чинник розвитку зв'язного мовлення дітей із ЗНМ	213
ЧЕКАН О. І., ЛУКАЧИНА Л. В., ЧУБИРКО К. Я. Наукові підходи щодо розвитку ігрової діяльності у дитини- дошкільника, що має ООП	215
ЧЕКАН О. І., МАРКУСЬ Ю. М., МАТЬОЛА І. В. Особливості пізнавальної діяльності дітей з ООП	216
ЧЕРЕПАНЯ М.Т. Соціальні інституції Закарпаття першої половини ХХ століття	218
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., МАТЕНЬКО Д. Театралізована діяльність у ЗДО як засіб музично-естетичного розвитку дітей	220
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., ЧЕХ Н. Особливості формування соціально-моральної особистості в умовах співпраці закладу дошкільної освіти і сім'ї	222
ЧОВРІЙ С. Ю. Актуалізація ретродосвіду присвоєння кваліфікації вчителям початкових шкіл на Закарпатті (друга половина ХІХ – 40-і роки ХХ століття)	224
ШВАРДАК М.В. Особливості прийняття управлінських рішень керівником закладу освіти	226
ШВАРДАК М. В., ГИЧКА Т. І. Якість освіти: суть поняття та особливості оцінювання	227
ШКРІБА С. Стежками дитинства Івана Ющука	229
ШУТІЙ М.В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Використання методів проблемного навчання на уроках у початковій школі	231

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. Психологічні аспекти дистанційного навчання в сучасних умовах.....	234
БОБИРЕВА О.С. Концептуальний, змістовий та процесуальний рівень розробки інтерактивних технологій під час формування фахової компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.....	236
БРЕЦКО І. І., ВАРГА В.С., БУЧМЕЙ І.І. Психологічні особливості становлення емоційної компетентності студентів.....	238
ВАРГА В.-Д.М., БАРНА Х.В. Характеристика рівнів загального недорозвинення мовлення.....	240
ВАРГА В.С., БУЧМЕЙ І.І., КИСЛЯК Н.С. Психологічні особливості старшого шкільного віку.....	241
ВЛАСЮК С.І., ЧЕРЕПАНЯ Н.І. Фактори впливу на формування психофізичного здоров'я дітей дошкільного віку.....	243
ГАВРИШКО С.Г., ІЛЬКАНИЧ Н. М. Особливості мотивації учнів початкової школи до занять фізичними вправами.....	245
ГАРАПКО В. І. Роль групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою старшокласників.....	247
HERSTSOVSKA N., HUDACHEK V. Components of the content of lexical competence.....	249
ГЛАГОЛА Є., ТЕЛИЧКО Н. Комунікативний підхід як основа методики формування англомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи.....	250
ДЕЯК В.В., ІВАНОВА В.В. Психолого-педагогічні засади словесної творчості дітей дошкільного віку.....	252

армії, самовдосконалення, самовираження, самоствердження або ж задоволення духовних потреб [2].

Підставою того навіть дитина йде до школи не є пізнавальний інтерес, у нього ще не сформована навчальна потреба, його інтерес у новій соціальній ролі бути школярем. Мотив залежить від соціальної ролі учня стати людиною [4].

До школи дитина самореалізувалась в процесі ігрової діяльності. Вона вживався в статус суб'єкта, а в школі починає втрачати цей статус, тому потреба самореалізації себе як суб'єкта діяльності починає знижуватись через особливості навчальної діяльності. У традиційному навчанні виникає необхідність в особливій формі навчання, в основі якого «лежить» не пізнавальні потреби, а сама зміна суб'єкта. У традиційному навчанні, як відомо, це самоціль, в силу якого характер вчення вимагає від учня пристосовуватись, а це зовнішні мотиви потреби [5].

Оновлюючи навчальну діяльність мова йде про зміну характеру навчання, що передбачає зміну позиції учня. Сутністю цієї зміни є те, що в учня буде не тільки мотив потреба бути суб'єктом, а й з'явиться потреба – мотив змінити себе, бути кращим та розвиватися. У нього формується внутрішній мотив, і формування мотивації навчання має будуватись на основі трьох здібностей: мотивація, через потребу; мотивований, через вміння робити; необхідність, через потребу знати.

Формування цих здібностей є змістом мотивації, а отже шляхом її формування.

Література

1. Занюк С. Психология мотивации / С. Занюк. – К. : Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – С. 11-23.
2. Коваленко І. М. Мотивація молодших школярів до фізкультурно-оздоровчої діяльності у групах продовженого дня / І. М. Коваленко // Теорія та методика фізичного виховання. – 2011. – №3. – С.17-18.
3. Лисяк В.М. Визначення факторів, які сприяють формуванню інтересу до фізичної культури та спорту / В.Н. Лисяк // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2006. – №9. – С. 7-9.
4. Остапенко О. Педагогічні умови підвищення зацікавленості учнів до фізичної культури (3-4 класи) / О. Остапенко // Початкова школа. – 2011. – №1. – С.45-47.
5. Пескова Л. Позитивне ставлення учнів до фізичної культури / Л. Пескова // Відкритий урок. – 2011. – №6. – С.48-49.

УДК 378:373.3.091.12.011.3–051]:004(410) (043.5)

ГАРАПКО В. І.
Мукачівський державний університет,

РОЛЬ ГРУПОВОЇ РОБОТИ У НАВЧАННІ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТАРШОКЛАСНИКІВ

На думку вітчизняних та зарубіжних учених [1, 5, 6, 9], писемне мовлення як форма мислення є основоположним для академічної успішності учнів.

К.Хілланд [7] стверджує, що вміння аргументувати і синтезувати ідеї для написання правильного англійського речення є стомлюючою роботою для учнів.

Дж.С.Річардс [8] зазначає, що вміння писати як рідною, так й іноземною мовою є одним із найскладніших завдань для учнів та студентів, і не багато хто може повністю опанувати ним.

Крім того, писемне мовлення – це специфічний код мовленнєвої діяльності, кодування інформації з урахуванням графічного способу зв'язку [1, с.206]. Це продуктивний процес навчання, в якому необхідні ідеї та дані збираються перед завершенням тексту.

Інші вчені визначають, що під час групової роботи учні пишуть есе в парах або групах [6, с.256]. Кожен член групи вносить свій внесок на кожному етапі процесу написання. Це означає, що в парах або групах учні створять кращий твір, ніж коли вони працюють поодиноці. Якість кінцевого продукту буде покращено завдяки об'єднанню зусиль і сильних сторін усіх учнів у групі завдяки стратегії групового навчання писемного мовлення.

Чинна шкільна програма підкреслює, що письмо є метою і важливим засобом навчання іноземної мови [1, с.209; 2]. Спільне виконання завдань визначається теорією соціального конструктивізму, тому письмове мовлення вважається соціальним актом [9]. Людина розвивається через соціальну діяльність, тому мовний розвиток дітей розвивається через соціальну взаємодію [3]. Під час виконання завдання в групах відбувається взаємодія між вчителями та учнями та між однолітками. Л.С.Виготський стверджував, що «соціальна взаємодія передре розвитку; свідомість і пізнання є кінцевим продуктом соціалізації та соціальної поведінки» [3]. Основа групової роботи у навчанні писемного мовлення побудована на уявленні Л.С.Виготського про необхідність співпрацювати з іншими, вносячи ідеї для якісного навчання та зростання [3].

Соціальна взаємодія, як основа когнітивного розвитку в соціокультурній теорії, лежить в основі цієї статті. Основне наше переконання полягає в тому, що когнітивне зростання кожної дитини є результатом соціальної взаємодії. Ця теорія відіграє важливу роль у впливі на практику навчання письмового стомлення у класі [3].

Дж.Уільямс [9] заявив, що результати проведених ним досліджень показали, що за допомогою активації навчання письмового мовлення через групову роботу учні можуть отримати вигоду від співпраці, яка є важливим фактором покращення різних компонентів письмового, включаючи точність висловлювання граматичну та структурну відповідність.

Групова робота – це ідеальний спосіб змусити учнів думати. Коли діти знаходяться поруч із своїми однокласниками, працюючи разом, вони стикаються з процесами мислення своїх однолітків. Вони вчаться розуміти, як думають інші люди, і що їхній спосіб мислення – не єдиний шлях для дослідження навколишніх явищ. Спостерігаючи за роботою груп, було очевидно, що групова робота під час писемної практики заохочує до обміну інформацією та ідеями.

Література

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Видання 2-е. випр. і перероб. Кол.аторів під кер.С.Ю.Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002.328 с.

2. Навчальні програми для 10-11 класів. МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> (дата звернення 27.04.2022)
3. Психологія людини: Л.С.Виготський та сучасна наука : зб. ст. / за ред. М.В.Папучі. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. Вип. 1. 127 с.
4. Dewi A. (2013) The Use of Picture Books in Teaching Literacy to Young Learners. S1 thesis, Universitas Pendidikan Indonesia. URL: <http://repository.upi.edu/4674/>(дата звернення 25.03.2022)
5. Arkoudis, S., & Tran, L.T. (2007). International students in Australia: Read ten thousand volumes of books and walk ten thousand miles. *Asia Pacific Journal Education*, 27(2), 157-169.
6. Barkley, E. F., Cross, K. Patricia, and Major, C. H. (2005). *Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty*. San Francisco. Jossey-Bass. 448 p.
7. Hyland, K. (2004). Disciplinary interactions: Metadiscourse in L2 postgraduates writing. *Journal of Second Language Writing*. 13(2), 133-151.
8. Richards, J.C (2008). Second language teacher education today. *RELC Journal*, Vol. 39, 158-177.
9. Williams, J. (2012). The potential role (s) of writing in second language development. *Journal of Second Language Writing*, 21, 321–331.

УДК 37:81'373.421:811.111(043.2)=111

HERSTSOVSKA N., HUDACHEK V.
Mukachevo State University

COMPONENTS OF THE CONTENT OF LEXICAL COMPETENCE

Lexical competence is usually understood as the ability of an individual to adequately recognize by hearing and correctly formulate one's own utterances on the basis of lexical knowledge, receptive and reproductive lexical skills, taking into account linguistic, sociological and terminological features of general cultural and professional vocabulary, communication and the styles of speech. Lexical competence also presupposes providing the support for the functioning of the specified skills at the necessary level and carrying out constant self-control of lexical registration of own speech.

Thus, the famous methodist O. Shamov believes that lexical competence is based on lexical knowledge, skills, abilities, as well as personal language and speech experience, a person's ability to determine the contextual meaning of a word, compare its meaning in two languages, understand the structure of meaning and highlight specific national meaning [2].

In this study we consider lexical competence as a complex formation, which includes: motivational, cognitive, activity-practical, reflexive and behavioral components. Motivational component determines the goals and motives of studying the vocabulary, stimulates students' activity to learn a foreign language. Due to the cognitive component, knowledge about lexical units is formed, as well as the impact on the activity of their further application in practice. The activity-practical component is responsible for the ability to use and perceive lexical units in the communication process. With the help of the reflexive component we analyze the level of mastery and

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>